

Leif Kåsthag
Planeringschef
tfn 08 124 571 48
leif.kasthag@ekero.se

Kommunstyrelsen

Motionssvar - Färingsöhemmets framtid

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta att motionen anses behandlad.

Sammanfattning av ärendet

Gunilla Lindberg (FP) har i en motion föreslagit Kommunfullmäktige besluta:

- ”att i första hand undersöka möjligheten att med hjälp av ny teknik och flexibla lösningar rusta upp Färingsöhemmet till rimliga kostnader, så att byggnaden uppfyller dagens arbetsmiljökrav - och därmed låta Färingsöhemmet även fortsättningsvis fungera som hem för äldre i så kallat ”särskilt boende”

- ”att i andra hand snarast utreda Färingsöhemmets framtida utveckling och utnyttjande - med hänsyn tagen till alla former av äldreboende, ”särskilt boende”, trygghetsboende, eller annan form av mellanboende för äldre.

Beslutsunderlag

Motionssvar Kommunledningskontoret, 2015-02-04

Protokollsutdrag Kommunstyrelsens arbetsutskott, 2014-09-02 § 116

Protokollsutdrag Kommunfullmäktige, 2014-06-17 § 80

Motion av Gunilla Lindberg (FP), 2014-06-10

Ärendet

Översiktlig planering

Ekerö kommun har haft den tionde mest omfattande befolkningsutvecklingen i Sverige i relativa tal, under en fyrtioårsperiod - och den femte mest omfattande utvecklingen i Stockholms län, under stora delar av det senaste decenniet. Vi är för närvarande cirka 26 700 Ekeröbor och bedöms år 2030 vara omkring 35 000 invånare.

Kommunen som är belägen i den snabbast växande regionen i riket, kommer även fortsatt att ta sitt delansvar för bostadsbyggandet i länet, såväl som gynna en utveckling av näringsliv och kommersiell service. I översiktsplanen beskrivs att initiativ till etablering av bl.a. nya bostäder, främst ligger på marknadens enskilda aktörer.

Framtida utbyggnad av bostäder planeras enligt kommunens översiktsplan, huvudsakligen komma till stånd inom det centralt lokaliserade och sammanhållna tätortsbandet: I Ekerö centrum planeras ett antal större bostadsprojekt främst vid Tappström, Wrangels väg och Ekerö strand, men förtätningar övervägs även i andra delar av tätorten.

I Stenhamra inklusive Sjöhall - där bland annat ett nytt särskilt boende, seniorboende och stadsvillor avses lokaliseras - bör ett bredare spektrum av bostadstyper, lägenhetsstorlekar och upplåtelseformer inrymmas. Svanhagen och Söderberga är centralt belägna samhällen i Ekerö kommun, vilket i närframtid innebär möjlighet att åstadkomma betydande bostadstillskott med goda kommunikationer. Utöver bostadstillskott huvudsakligen lokaliserade i tätortsbandet, möjliggörs i den översiktliga planeringen även etableringar i lokala centra och övriga serviceorter. Kungsberga betraktas i översiktsplanen som ett lokalt centrum. Färingsöhemmet är dock beläget utanför (det vill säga sydöst om) detta samhälle. Färingsöhemmet är inte heller beläget inom tätortsbandet - eller ett område på Färingsö som kan komma att integreras till tätortsbandet, vid framtagandet av nästkommande översiktsplan.

Föreliggande befolkningsprognoser indikerar att antalet yngre människor i 20-30 årsåldern, såväl som antalet personer 65 år och äldre, kommer att öka - oavsett vald tidshorisont. Den förväntade utvecklingen har varit utgångspunkt för överväganden i översiktsplanen.

I Ekerö kommuns bostadsbyggnads- och markanvändningsplan understryks behovet av att vidga urvalet av olika upplåtelseformer för varierande individkategorier. Detta långsiktiga planeringsinstrument belyser att betydligt fler, men även förhållandevis centralt belägna bostäder ägnade för småhushåll - där i huvudsak äldre människor, ensamstående i alla åldrar samt yngre personer prioriteras - snarast måste uppföras. Behovet av bostäder för barnfamiljer, funktionshindrade med flera kategorier, framgår även av planen.

Inom tätortsbandet kan bättre förutsättningar erbjudas beträffande lokalisering av nya arbetsplatser, centrumnära kommersiell och social service (som förskolor, skolor, vård och omsorg), men även förbättrad transportinfrastruktur och kollektivtrafik. Dessa grundläggande behov torde gälla även äldre människors boende.

Kommunala måldokument som berör seniorbostäder

Kommunfullmäktige har den 16 december 2014, fattat beslutet att notera Alliansen i Ekerös politiska plattform 2015-2018, som inriktning för de kommunala verksamheterna under innevarande mandatperiod. Under rubriken Konkreta punkter framhålls bland annat att: "Färingsöhemmet utvecklas till boende till äldre", "planera för ytterligare boende för äldre", såväl som "möjliggöra ytterligare vård- och omsorgsboende för äldre". Under rubriken Äldreomsorg och insatser till funktionsnedsatta anges vidare att: "de äldre ska få bo kvar i sitt eget hem så länge som de önskar".

Vällokaliserade bostadstillskott för olika behov

Det är alltså angeläget att i högre grad kunna möta medborgarnas behov i livets olika skeden. Behovet av bostäder som är anpassade för åldrande människors behov, kan i framtiden - från nationell synpunkt - sannolikt komma att bli omfattande. För närvarande saknas i Sverige till betydande del, små och medelstora lägenheter. Det föreligger stora behov av att dels öka tillgängligheten i nuvarande bostadsbestånd och dels säkerställa att byggherrarna kan erbjuda ändamålsenliga boenden för äldre. Detta är viktiga utgångspunkter för alla kommuners bostadsplanering.

Ekerö kommun har en glesbygdsstruktur, där huvudparten av bostäderna utgörs av småhus. Det är mycket angeläget att fortsatt stödja möjligheten att bo kvar och åldras i det egna boendet i hemmiljön - som ju även kan öka sannolikheten att längre leva ett självständigt liv, inte minst med stöd av individuella nätverk.

Vid planering för nya bostadstillskott inom tätortsbandet är det (bland annat med stöd av översiktsplanen), lämpligt att i detaljplaner uttrycka behovet av fler boendeformer för olika målgrupper - exempelvis avseende människor som efterfrågar senior-, eller andra bostäder för äldre. En sådan ambition kan rymma åtgärder för bättre tillgänglighet, service och gemenskap.

Vissa äldre människor kan också se värdet av att flytta till en mer ändamålsenlig seniorbostad inom tätortsbandet, i ett tidigare skede av åldrandet - då exempelvis sjukdom tenderar att förhindra många individer från att företa sig en krävande flyttning till ett annat mer lätthanterligt boende.

Mot bakgrund av de varierande individbehoven, bör Ekeröbor som vid högre ålder önskar flytta till seniorbostäder, eller andra bostäder för äldre människor, erbjudas boende med olika upplåtelseformer. Inom rimlig framtid ska marknadens aktörer - inledningsvis i Ekerö tätort - sannolikt kunna erbjuda bostadsrätts-, hyresrätts-, andels-, såväl som ägarlägenheter för våra äldre.

Bostäder för äldre människor kan givetvis ta byggnadskvarter i sin helhet i anspråk, men etableringarna kan också utgöras av ett antal lägenheter i flerbostadshus - måhända i mindre enklaver av bostäder som integreras i det övriga bostadsbeståndet, beroende på önskvärd servicenivå, tillgänglighet till gemensamhetslokaler mm. Det är förmodligen nära nog alltid mest lämpligt att iordningställa, eller förtäta områden med bostäder för äldre, i centralt lokaliserade områden såsom tätortsbandet.

Slutsats

Ekerö kommuns lokalbehov gällande varierande former av bostadsändamål för äldre människor, kan över tid förändras mycket snabbt. Behoven säkras sannolikt bäst genom att Ekerö kommun, eller Ekerö bostäder, förfogar över fastigheten.

Alliansen i Ekerös politiska plattform 2015-2018 (vilken vid Kommunfullmäktige den 16 december 2014), har noterats som inriktning för de kommunala verksamheterna under innevarande mandatperiod. Under rubriken *Konkreta punkter - Äldre*, anges att "Färingsöhemmet utvecklas till boende för äldre".

Det kan antas att en förändring av markanvändning gällande Färingsöhemmet, inte minst med stöd av ovan beskriven plattform, lämnar fullgoda möjligheter för förtroendevalda och tjänstemän i Ekerö kommun att planera för en önskvärd, såväl som flexibel utveckling av fastigheten.

Leif Kåsthag
Planeringschef
Kommunledningskontoret

Beslutet expedieras till
Nämndkontor social